معاونت آموزشی – مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

فرم طرح دوره

نام درس : مبانی اپیدمیولوژی میزان واحد: ۲	رشته تحصیلی: فناوری اطلاعات سلامت	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی پیوسته	محل برگزاری: ساختمان کلاسها	مدرس: فرشته نجفی	نیمسال اول تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

هدف کلی درس: دانشجویان با تعریف اپیدمیولوژی و شناخت عوامل موثر در وضع بیماری در جامعه، فاکتورهای اپیدمیولوژیک و همچنین آشنایی با اپیدمیولوژی مراقبتهای بهداشتی و درمانی، انواع مطالعات اپیدمیولوژیک و انواع روشهای پیشگیری ، اپیدمیولوژی بیماری های واگیر و غیرواگیر در ایران آشنا گردد.

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه(دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه** ارزشیابی
۱	۹۶/۶/۲۸	آشنایی دانشجویان با کلیات اپیدمیولوژی	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱-جایگاه اپیدمیولوژی را در بین علوم پزشکی شرح دهد. ۲- تعاریف و اهداف اپیدمیولوژی را بیان کند. ۳- کاربردهای اپیدمیولوژی را توضیح دهد. ۴-دامنه اپیدمیولوژی و ارتباط آن را با سایر علوم بداند. **حیطه عاطفی:** ۱. با انگیزه در حین تدریس به درس گوش کند. ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، مقاله نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- آمادگی برای جلسه آینده	**آزمونهای آغازین**
۲	۹۶/۷/۴	اپیدمیولوژی و پیشگیری	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱-تعریف پیشگیری را شرح دهد. ۲- سوح پیشگیری را با مثال توضیح دهد. ۳-نقش پیشگیری در اپیدمیولوژی را شرح دهد.						

* روش یاددهی – یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای – گروهی کوچک، نمایشی – حل مسئله – پرسش و پاسخ – گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

			حیطه عاطفی: ۱- با انگیزه در حین تدریس به درس گوش کند. ۲- در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد						
۳	**۹۶/۷/۱۱**	آشنایی با واژه ها و اصطلاحات متداول در اپیدمیولوژی	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- واژه های مربوط به سیر طبیعی بیماری ها و انواع بیماری ها (سلامت،بیماری، بیماری بالینی،تحت بالینی و مزمن،عفونت بیمارستانی،عفونت فرصت،بیماری ناشی از دخالت پزشک) را بداند. ۲- واژه های مربوط به وضعیت انتشار بیماری ها در جامعه (آندمیک،هولوآندمیک،هیپر آندمیک،تک گیر،اپیدمیک،طغیان،عالمگیر،بیماری خارجی،کنترل،حذف،ریشه کنی،ایمنی جمعی)را توصیف کند. ۳- واژه های مربوط به مبارزه با بیماری های واگیردار (روابط متقابل عامل بیماری زا و انگل،زنجیره عفونت،عامل عفونی،بیماری مسری،بیماری قابل واگیر،انتقال عوامل بیماریزا،آلودگی،آلایندگی،آلودگی انگلی،میزبان،حساس،مخزن،منبع،جداسازی،قرنطینه،بیماری های مشترک انسان و حیوان) را تشریح کند. **.حیطه عاطفی:** ۱- در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۲- در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، انیمیشن، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- Quiz در جلسه آینده	**تکوینی**
۴	**۹۶/۷/۱۸**	آشنایی با مفهوم اکولوژی و نقش آن در اپیدمیولوژی و سلامت،مفهوم علیت و فاکتورهای مرتبط با علیت	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- مبانی بیماری زایی(عامل بیماری زا،محیط و میزبان)را بداند. ۲- عوامل داخلی(سن،جنس،نژاد و قومیت و)موثر بر سلامت را توصیف کند. ۳- عوامل خارجی (محیط زیستی،فیزیکی،اجتماعی و ...)موثر بر سلامت را توضیح دهد. ۴- مفهوم علیت را بداند. **۵**- فاکتورهای علیت را توضیح دهد. **حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، انیمیشن، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- Quiz در جلسه آینده	**تکوینی**
۵	**۹۶/۷/۲۵**	آشنایی با مدل های	**دانشجو بتواند**	**شناختی**	سخنرانی،	وایت برد	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در	**تکوینی یا**

		اپیدمیولوژیک و کاربرد آنها در پیشگیری	**حیطه شناختی:** ۱- هدف از ایجاد مدل های اپیدمیولوژیک را بدانند. ۲- انواع مدل های اکولوژیک در ارتباط با علیت بیماری ها را نام ببرد. ۳- با مدل مثلث اپیدمیولوژیک علت بیماری ها را توجیه کند. ۴- نحوه کاربرد مدل چرخ را بداند. ۵- شبکه علیت و کاربرد آن را بشناسد. ۶- مدل اعتقاد به سلامتی و کاربرد آن در ارتقا سلامت را تشریح کند. **۷-** برای یک بیماری مزمن و یک بیماری تک عاملی مدل مناسب مربوطه را ترسیم نماید. **۸- حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**عاطفی**	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، جزوه، مقاله نرم افزار Power point		انتهای کلاس- حل تمرین	**تشخیصی**
۶	**۹۶/۸/۲**	مطالعات توصیفی در اپیدمیولوژی	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- متغیرهای مورد بررسی در مطالعه توصیفی را برشمرد. ۲- اپیدمیولوژی شخص، زمان ، مکان را بیان کند و نقش آنها در بیماریها را توضیح دهد. ۳- انواع مطالعات توصیفی را نام ببرد. ۴- تفاوت انواع مطالعات توصیفی را شرح دهد. **حیطه عاطفی:** ۱. با انگیزه به حل مسائل بپردازد. ۲. با تمرکز حواس در طول کلاس مسائل را پیگیری کند.	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، انیمیشن، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- Quiz در جلسه آینده	**تکوینی**
۷	**۹۵/۸/۹**	آشنایی با مطالعات تحلیلی (مطالعات مقطعی و مورد شاهدی)	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- با دسته بندی مطالعات تحلیلی آشنا گردد. ۲- طراحی کلی مطالعات مقطعی را بداند.. ۳- طراحی کلی مطالعات مورد شاهدی را انجام دهد. ۴- مزایا و معایب مطالعات مورد شاهدی را بیان کند. **حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، انیمیشن،مقاله، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- ارائه کلاسی	**تکوینی**
۸	**۹۶/۸/۱۶**	آشنایی با مطالعات تحلیلی (	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:**	**شناختی**	سخنرانی،	وایت برد	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در	**تکوینی**

		همگروهی)	۱- طراحی کلی مطالعات همگروهی را بداند.. ۵- انواع مطالعات همگروهی را بشناسد. ۶- مزایا و معایب انواع مطالعات همگروهی را بیان کند. **حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**عاطفی**	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، جزوه آموزشی، نرم افزار Power point		انتهای کلاس- Quiz در جلسه آینده	
۹	**۹۶/۸/۲۳**	آشنایی با مطالعات تجربی	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۹- انواع مطالعات تجربی را بشناسد. ۱۰- طراحی کلی مطالعات تجربی را بیان کند. ۱۱- کاربرد مطالعات کارآزمایی بالینی را بداند. ۱۲- نحوه نمونه گیری در این مطالعات را شرح دهد. **حیطه عاطفی:** ۳. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۴. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، فیلم آموزشی، انیمیشن، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- ارائه پروژه و حل تمرین	**تکوینی یا تشخیصی**
۱۰	**۹۶/۸/۳۰**	آشنایی با شاخصهای ابتلا	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- اهمیت اندازه گیری و تهیه شاخصها را بیان کند. ۱- انواع شاخص های ابتلا (بروز و شیوع) را بیان کند. ۲- تفاوت بین میزان بروز و شیوع را شرح دهد. ۳- نقاط قوت و ضعف شاخص ها را بیان کند. ۴-طریقه محاسبه و کاربرد این شاخصها را بداند. **حیطه عاطفی:** ۳- در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۴- در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، مقاله نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- تحقیق کلاسی برای درس	**تکوینی یا تشخیصی**
۱۱	**۹۶/۹/۷**	آشنایی با شاخصهای میرایی	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- انواع شاخصهای میرایی و تفاوت آنها را بداند. ۲- انواع شاخصهای ابتلا و تفاوت آنها را بداند. ۳-طریقه محاسبه و کاربرد این شاخص ها را بداند. **حیطه عاطفی:** ۳. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۴. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، عکس، انیمیشن، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- Quiz در جلسه آینده	**تکوینی یا تشخیصی**

۱۲	۹۶/۹/۱۴	آشنایی با مفهوم غربالگری	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱.با مفهوم غربالگری آشنا گردد. ۲- پدیده کوه یخ را در مورد بیماریها بشناسد. ۳- ضوابط یک برنامه غربالگری را بداند. ۴- مفاهیم حساسیت، ویژگی ، ارزش اخباری مثبت و منفی را بداند. ۵- مفهوم پایایی یا قابلیت اطمینان در آزمون غربالگری را بداند. ۶- بیماریهای مهم شمول طرح غربالگری در کشور را نام ببرد. **حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، مقاله نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس	**تکوینی، آزمون پایانی**
۱۳	۹۶/۹/۲۱	بررسی همه گیری ها	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱-دلایل همه گیری ها را بیان کند. ۲-مراحل بررسی همه گیری را شرح دهد. **حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، عکس، انیمیشن، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- Quiz در جلسه آینده	**تکوینی یا تشخیصی**
۱۴	۹۶/۹/۲۸	آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری های واگیر ایران	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- با اپیدمیولوژی بیماری های سل، بروسلوز و مالاریا را بشناسد. ۲- اپیدمیولوژی بیماری های منتقله از راه جنسی را بداند. **حیطه عاطفی:** ۳. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، مقاله، نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- ارائه کلاسی، پروژه درسی	**تکوینی یا تشخیصی**
۱۵	۹۶/۱۰/۵	آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری های غیر واگیر در ایران	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- بیماری های غیرواگیر شایع در ایران را ذکر نماید. ۲-جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های غیر واگیر مزمن (سرطانها، قلبی عروقی، تب رماتیسمی، هپاتیت و سوانح و حوادث را توضیح دهد.) **حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد. ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد.	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، مقاله نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- ارائه پروژه درسی	**تکوینی یا تشخیصی**

معاونت آموزشی – مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

۱۶	**۹۶/۱۰/۱۲**	اپیدمیولوژی مراقبتهای بهداشتی و درمانی و برنامه ریزی مراقبتهای بهداشتی درمانی	**دانشجو بتواند** **حیطه شناختی:** ۱- اپیدمیولوژی مراقبتهای بهداشتی و درمانی را شرح دهد. ۲- برنامه ها و سیاست های بهداشتی کشور را توضیح دهد. **حیطه عاطفی:** ۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد. ۲. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد.	**شناختی عاطفی**	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، گروهی کوچک، حل مسئله	وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور کتاب، مقاله نرم افزار Power point	**۱۲۰**	پرسش و پاسخ در انتهای کلاس- حل تمرین در منزل	**تکوینی یا تشخیصی**
۱۷	**۹۶/۱۰/۱۹**	جمع بندی کلی مطالب و امتحان پایانی	**دانشجو بتواند** ۳- مطالب ارائه شده در طول ترم را توضیح جامعی بدهد. ۴- مسائل مختلف ارائه شده در طول ترم را حل نماید. ۵- هدف از ارائه این واحد درسی را به خوبی درک کرده باشد. ۶- با انگیزه و اشتیاق در امتحان پایان ترم شرکت کند.	**شناختی- عاطفی**	حل مسئله	---	**۱۲۰**	حل مسائل داده شده	**آزمون پایانی**

نحوه ارزشیابی:

ارزشیابی به صورت کتبی که ۲۰٪ کل نمره با استفاده از کوئیز و فعالیت کلاسی و ۸۰٪ باقی‌مانده در امتحان پایان ترم محاسبه می‌گردد.

نحوه محاسبه نمره کل:

آزمون پایان ترم ۸۰٪ کل نمره

کوئیز و تکالیف درسی ۲۰٪ کل نمره

منابع درسی:

- حاتمی حسین،سوری حمید،مبانی و اصول اپیدمیولوژی،کتاب جامع بهداشت عمومی،جلد دوم،چاپ سوم،1391

۲- عزیزی، فریدون .جانقربانی، محسن و حاتمی، حسین .اپیدمیولوژی وکنترل بیماریهای شایع در ایران، چاپ دوم1391 .

۳- پارک جی.درسنامه پزشکی و پیشگیری اجتماعی. جلد1 و 4 ،ترجمه حسین شجاعی تهرانی1383

۴- گوردیس ،لئون.اپیدمیولوژی. حسین صباغیان و کوروش هلاکویی نائینی انتشارات گپ1385

۵- رفعتی،مسعود،قطبی،مرجان،احمدنیا هاله،اصول پیشگیری و مراقبت بیماری ها،نظام مراقبت بیماری های غیرواگیر،چاپ اول1387

۶- اپیدمیولوژی بیماری های شایع واگیر و غیرواگیر در ایران، جاد یک و دو،سرپرست نویسندگان پروین یاوری، انتشارات گپ،